

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний

Кафедра початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень
Освітньо-наукова програма «Середня освіта (українська мова)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Освітня кваліфікація: Доктор філософії (PhD)

Затверджено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна практика
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Викладач (-і)	проф. Луцан Надія Іванівна; проф. Струк Анна Василівна
Контактний телефон викладача	+38 0673408703
Е-mail викладача	nadiia/lutsan@pnu.edu.ua ; anna.struk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Педагогічна практика є основою циклу практичної підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Носить прикладний характер; покликана сформулювати в аспірантів комплекс необхідних компетентностей; забезпечити формування практичних вмінь та навичок, що необхідні здобувачеві для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти. Педагогічна практика дає можливість розвинути лідерські та ораторські якості, сформулювати розуміння завдань та функцій викладача вищої школи. Проходження практики передбачає вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять відповідного до індивідуального плану. Проводиться у четвертому семестрі (другий рік) навчання в аспірантурі (3 кредити ECTS).</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою педагогічної практики аспірантів є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями); створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.</i></p> <p><i>Основними завданнями педагогічної практики є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння та формування теоретичних засад предметної галузі, отриманих під час навчання в аспірантурі; - набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в університеті; - поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики; - інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності аспірантів; - розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі отриманого досвіду практики; - оволодіння сучасними методами організації науково-педагогічної діяльності та впровадження інноваційних технологій у викладацькій практиці. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність – здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у галузі лінгводидактики, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 04. Здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей.</p>	

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 03. Здатність модифікувати, адаптувати та створювати нові методи і методики науково-дослідницької діяльності в галузі лінгводидактики середньої та вищої школи як в Україні, так і за кордоном.

ФК 04. Здатність виконувати оригінальні дослідження з методики навчання української мови в різних типах освітніх закладів, зокрема середній і вищій школі, досягати наукових результатів та усно і письмово презентувати їх у публікаціях та інноваційних розробках.

ФК 05. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти досліджень, цифрові засоби, ресурси і технології для провадження досліджень та створення інновацій у сфері лінгводидактики, а також в освітній діяльності.

ФК 07. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність в освітніх закладах з метою набуття професійного досвіду.

ФК 08. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.

Програмні результати:

ПРН 04. Уміє обґрунтовано обирати й використовувати методи та інструменти наукових досліджень, які необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій у власному дослідженні, розширенні та переоцінці вже існуючих знань і професійної практики; ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою, що сприяють оволодінню навичками Soft Skills (уміння розв'язувати складні проблеми, ефективно працювати в команді, приймати рішення, критично мислити), що підвищує конкурентоспроможність фахівця на сучасному ринку праці.

ПРН 05. Розуміє теоретичні та практичні проблеми сучасної лінгводидактики, професійно застосовує навички пошуку й аналізу сучасного стану розвитку методики навчання української мови в середній та вищій школі, спираючись на попередні наукові надбання, демонструє значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ПРН 07. Демонструє здатність організовувати освітній процес відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, до застосування міждисциплінарного підходу для аналізу, інтерпретації та оцінювання в процесі дослідницької діяльності.

ПРН 08. Демонструє здатність до застосування сучасних методів організації науково-педагогічної діяльності в освітніх закладах та впроваджує інноваційні технології у викладацькій практиці.

ПРН 09. Демонструє здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку та самовдосконалення, навчання впродовж життя, брати відповідальність за результати власної професійної діяльності.

5. Організація навчання**Обсяг курсу**

Вид заняття	Педагогічна практика
Загальна кількість годин	90

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
Четвертий	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	2-й	Нормативний

Зміст педагогічної практики

Зміст науково-педагогічної практики аспірантів узгоджений із напрямками діяльності науково-педагогічних працівників: навчальною, методичною, науковою і організаційною.

Навчальна робота аспірантів включає:

- підготовку та проведення на належному рівні лекцій у присутності наукового керівника;
- підготовку та проведення на належному рівні практичних (семінарських) занять у присутності наукового керівника;
- підбір і використання сучасних наочних матеріалів у процесі проведення занять (презентації, відеофільми, віртуальні екскурсії, віртуальні лабораторні роботи тощо);
- розробку і використання на заняттях інтерактивних форм роботи зі студентами.

Методична робота аспірантів включає:

- ознайомлення із силабусами навчальних дисциплін та навчальним планом спеціальності;
- ознайомлення з навчально-методичним комплексом навчальної дисципліни (теми і плани лекцій, практичних, семінарських занять, завдання для самостійної роботи, засоби контролю знань (для поточного і підсумкового контролю));
- ознайомлення з матеріалами методичного забезпечення навчальної дисципліни (підручники, навчальні посібники, тексти лекцій, інструктивно-методичні матеріали до практичних, семінарських занять, самостійної роботи);
- ознайомлення з тематикою курсових та кваліфікаційних робіт, інструктивно-методичними матеріалами до їх виконання і захисту;
- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять) провідних фахівців кафедри, факультету та Університету, інших аспірантів та їх педагогічний аналіз;
- підбір і підготовку наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків, схем, карток тощо);
- розробку завдань для поточного контролю знань студентів (тестів, запитань з повною відповіддю тощо);
- участь у навчально-методичній роботі кафедри;
- участь у онлайн-конференціях, вебінарах, курсах тощо.

До захисту результатів науково-педагогічної практики аспіранти подають такі документи:

1. Індивідуальний план проходження практики.
2. Відгук-характеристика керівника практики.
3. Портфоліо з матеріалами щодо виконання всіх завдань практики (у паперовому вигляді).

Звіт про підсумки практики має містити виклад проведеної під час практики роботи, зокрема: перелік проведених навчальних занять, методичної роботи, виховних (профорієнтаційних) заходів практиканта; перелік відвіданих занять; розроблені плани-конспекти відкритих залікових занять (не менше однієї лекції, двох практичних, семінарських занять); аналіз одного з відвіданих занять викладачів або інших аспірантів (лекції, практичного, семінарського, лабораторного заняття).

Окрім цього, аспіранти мають представити підготовлені дидактичні матеріали, наочні засоби навчання (презентації), матеріали, що ілюструють використання інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій під час проведення занять (кількість, назва, теми).

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Підсумковий контроль (залік) проводиться згідно графіку навчального процесу на наступний тиждень після завершення педагогічної практики, оформлення та подання матеріалів на кафедру. Максимальна кількість балів – 100. Для аспірантів, зарахованих з посад науково-педагогічних працівників Університету, які мають педагогічний стаж або поєднують навчання з науково-педагогічною діяльністю, практика рішенням кафедри може бути зарахована згідно з карткою навантаження аспіранта. З метою належного проведення педагогічної практики аспірантів укладають інструктивно-методичні матеріали щодо проведення педагогічної практики аспірантів певної
---	--

	спеціальності як у паперовому, так і електронному вигляді.
Методичні розробки лекцій та семінарських занять	50 балів
Проведення навчальних дисциплін	30 балів
Звіт	10 балів
Захист практики	10 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант допускається до підсумкового контролю (за навчальним планом – залік) за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою педагогічної практики та оформлення відповідної документації.
Підсумковий контроль	залік

7. Політика навчальної дисципліни

1. *Виконання завдань.* Політика проходження педагогічної практики передбачає набуття аспірантами визначених компетентностей через: аудиторну (проведення лекційних, семінарських та практичних занять) та позааудиторну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, підготовка до занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, використання можливостей системи дистанційного навчання).

2. *Академічна доброчесність.* Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня повинні дотримуватись правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та викладацькій діяльності, демонструвати відповідний рівень загальної культури, діяти на засадах соціальної відповідальності, керуватися нормативно-правовими документами: Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять.* Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>.

4. *Неформальна освіта.* Результати неформальної освіти зраховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/>
3. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти: Наказ МОН України від 16 липня 2018 р. №776. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
4. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.

5. Програма педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://surl.li/otrjh>
6. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
7. Prometheus+ URL: <http://prometheus.org.ua>

доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти
Надія ЛУЦАН

доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти
Анна СТРУК